

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

A czár fél.

Debreczen, febr. 23.

A téli palotában nagy az ijedelem. A táviratokból, a melyeket Pétervárról küldhetnek az ujságírók, ez érezhető ki. A fehér palotában félnek. Remegnek az erősnek látszó kezek, a melyek vaserővel szoritják össze az orosz nép testét. A háboru, a melyet ők keitettek, kiriasztotta lelkük kicsinyességét. A czár retteg. A mit eszelepszik, azt finoman elővigyázatosságnak nevezik, valójában félelemnek. Elővigyázatosság, például, hogy hatvan orosz ujságíró küld Szibériába. Elővigyázatosság, hogy még mindig nem mozgósít bent Oroszországban, holott teljes hónap kell ahhoz, hogy Moszkvától a Jalu partjáig jusson az orosz sereg.

Ez az elővigyázatosság — közelebről nézvéna dolgokat — nagyon szükséges. A czár helyzete nehéz. S nehéz az egész czári udvaré. Veszedelemes. Bajos a megoldást megtalálni. Könnyen baj és végzetes eset lehet ugyanis egy csekélyke félretételestől is. Ahogy ugyanis a háborura vonatkozó híradásokat olvassuk, keresve kutatjuk, hogy hol vannak az orosz nép narci kedvére vonatkozó dokumentumok?

Hol a mámorító győzelelvágy? Hol a lelkesült nép? Hol a lelkesült oroszosság? Hol a küzdenivágyás fölérjedése? Hol az oroszán bátorság? Hol a hadsereg lelkesítő ereje?

Sehol. Sivatag, kihalt sivatag lelkének némaságra árad ki a táviratokból. Sehol a nép meleg lehetete. Sehol a nemzeti érzület erős föllobbanása. Sehol az orosz erő fölviállása. Nem nyilvánul a faji szellem. Csupán fagyos, hideg lehetet árad elő. A kényszer, a szükség, a parancs szava hallik. Lelkesítő harcziadal nem barsog az égbe.

A fehér czár érzi ezt. S vele a környezete. Megértik, hogy mit jelent, a mikor a moszkvai tanács megtagadja a háboru költségeihez való hozzájárulást. Ez a népszava. Olyan hang, a mely a szivekből jön. S kihallik belőle a gondolat. Ez a háboru — így érti ezt a tagadó határozat — nem a mi ügyünk. Az orosz nemzetnek semmi köze hozzá. Mi dolgunk sincs a japánokkal. A mi történik, az orosz czár ügye s nem a mienk. Amit cselekszenek, végezzék szintézzék maguk. Nem a mi pénzünkön, a mi vérünkön. Azon, a mit mi szereztünk véres verejtékkel s azon, a mely a hazáé s nem a czaré.

Az orosz nép nem akar hábo-

rut; ez békét akar, nemzeti szelemet óhajt és szabadságot akar.

Ezt sejteti az a moszkvai határozat, a miért a czár dühöng s ezt akarták bizonyára kifejezni irásban azok az ujságírók, a kiket most Szibériába küld a czár. A nemzeti gondolat kifejezése ez a némaság, ez a csend s ez a vele járó czári cselekedet. A téli palotában érzik a lelkeknek irantuk való ilyes sívárságát a magas szivek. S érzik, hogy szerte Oroszországban más, új s nemes érzelm lobbantja lángra a sziveket. A hazaszeretet, a szabadság s a nemzeti lelkesedés érzete. Az, a mi lángot vet és nem háboru iránt való lelkesedés.

... S ha nép megmozdul és ki is fejezi azt, a mit gondol? Ha kimondja, a mit érez, hogy nem türi egy szabad népek elnyomását, a mikor neki magának sincs szabadsága?... Ha föltámad a zsarnokság ellen s kimondja szive óhajtását, lelke vágyakozását?... Akkor a czári palotában valóra válik a rémüldözés oka.

Ha a föld mozogni kezd.

Föltámadnak Oroszország lekött erői. A szabadság lelkesítő mómora megtelíti a levegőt. S akkor az orosz nép ereje tudatára ébred. Megmozdul s megindul. —

Eva.

Irta: Váradi Ilonka.

Éva rosszkedvű volt. Összeveszett az urával, a kinek egy ideig titokban tartott szabószámlát nyújtott be, minden előzetes bevezetés nélkül. Az ura azonban semmiképpen sem akarta kifizetni. Az asszony felizgatta magát és ideges lett. Haragudott az egész világra és egy kicsit saját magára is. A mint ott nyújtózott hófehér szalonjának egyik empire-stilű foteljében, valami nagy, hatalmas keserűség fogta el az egész valóját és sirni szeretett volna, mint egy kis gyerek.

Éva nagyon szép asszony volt. A haja vöröses szőke, a szeme kék, egy csepp árnyalata nélkül a szürkének. A termete karesu, hajlékony, a bőre vakítóan fehér és a kezeiről mintát vetetett volna akár melyik szobrász. Folyton mosolygott; részben, mert tudta, hogy ez neki jól áll, részben, mert nem igen volt oka az életben búsulni. Meg olyan természetű is volt, hogy mindenén át tudott siklani — mosolyogva: kötelességen, tisztességen.

Éva férje rettenetesen egykedvű ur volt, a ki nem nevetett az ilyen apróságok fölött, mint a felesége, hanem egyszerűen vállat vont. Szerelméből házasodott meg, négy esztendei házasság után azonban érdekelte őt minden asszony, — kivéve a felesége, fizetett mindenkiért szívesen, kivéve

a feleségéért és nem igen hozta őt egyhamar senki ki a sodrából, — kivéve a felesége. Ez az ur messziről nagyon jól festett. Finom profija, finom ruhája és nagyon szép társadalmi állása volt. Jellemző tulajdonságai közé tartozott: többet tudni, mint azt mások hiszik.

Már két év óta éltek együtt békeségben és most, hirtelen az asszony felázadt. Valami jobbra vágyott. Hogy mi legyen az a „jobb“, azt ő szavakban nem igen tudta volna kifejezni, hanem úgy érezte, hogy üres körülette a világ és hogy magában van nagyon. Odament az ablakhoz, belenézett a ködbe és úgy gondolta, hogy ezen a sötét gomolygó tömegben soha többé nem tör át a nap.

Egyszerre, egész váratlanul, kitört belőle egy keserű sóhajtás:

— Engemet nem szeretett soha senki.

Erre a gondolatra valósággal elérzékenyedett és meg volt győződve, hogy ő a legszerencsétlenebb asszony ezen a ködös világon. Vissza ült a fotelbe és kétségbeesve számolta, hogy kikkel is beszélt ő életében szerelemről. A lista, a mit így összeállított, változatos volt és meglehetősen hosszú. Eszébe jutott, hogy egy év előtt, egy ilyen ködös novemberi délután, mint a mai, szerelmet vallott neki egy hosszú, sápadt fiu, a ki olyan volt, mint egy tintás ujjú diák.

Itt megállapodott:

— Ez a fiu, azt hiszem, tényleg sze-

retett, — és mikor erre gondolt, nem állhatta meg, hogy egy nagyot ne sóhajtson. Ezután szemrehányásokat tett önmagának.

— Nagyon rosszul bántam ezzel a fiuval. Kinevettem. Olyan ügyetlen, félénk volt még akkor. Senki sem volt; egy kezdő poéta. Ki hitte volna akkor, hogy egy év alatt ilyen nagyot nőjön az a fiu. És ez az egy igazán szeretett. — Vajjon ma?...

— Már régebben nem láttam. — Éva roppant szerette volna tudni, hogy mint vélekedik róla ez a híressé lett sápadt fiu ma. Csengettek. Férje egyik barátja jött. Kugler-bonbont hozott és egy csomó friss pletykát.

— Hallotta, Éva milyen beteg Fábian? Azt mondják, nem lehet megmenteni. Meghült szegény fiu, mikor még nem volt jó kabátja. Azóta folyton köhögött. Kár érte. Nagyon genialis gyerek.

— Ki ápolja?

— Nem tudom. Mikor fenn voltam nála, egy fekete ruhás lány volt a szobában. Éva leikiösmeretfurdalásokat érzett.

— Rossz voltam hozzá, — mondta magában, — pedig szeretett. Nem érdemelte, hogy úgy bánjak vele. Ezt jóvá kell tenni. Bocsanatot fogok tőle kérni. Igen! Bocsanatot fogok tőle kérni. Elmegyek hozzá. Meglátogatom.

Éva egy párszor fel és alá járkált a szobában, aztán hirtelen megállott a vendégje előtt, a vállára tette a kezét és azt mondta:

Utja nem oda vezet, a hova vezetői mutatnak. Nem távol Ázsia moderné alakított állama felé mennek a nehéz léptek. Csak a lelkek szárnyalása rohan el a hazából: ide, nyugatra. Oda, a hol a szabadság, kultura, műveltség s nemzeti élet van.

Félő a czárnak, hogy ez lesz az új út, a melyre az oroszország tér. Annak a nehézkes, erős és hatalmas népnek azonban csak így lehet jövője tudatára ébrednie. Más-ként nem. Csak így állapíthatja meg jövőjét. A nemzetek jövője ugyanis más s nem azonos az uralkodó családdal. A nagy némaság, a mi a háboru hírére Oroszországot eltölti, ezeket sejteti. Ha így lesz, nagy tanulságok vonhatók majd le belőle. Első sorban az, hogy a nemzeti hadsereg tömege nemzeti lelkesedés nélkül nem győzhet. Szív, lélek s nem parancs kell a háboruhoz.

Ha a föld megmozdul... új színjáték játszódik le előttünk. — Nagy, érdekes, bonyodalmas és drámai színjáték. A hatvan újságíró, a ki Tobolszkba tart, büszke s magasra tartja a fejét. Mind hőse a színjátéknak. Tragikus hőse. S mégis a czár, a zordon, a magabizálott, a szomorú. Pediglen ő az, a ki cselekedtet.

A mig a föld megmozdul...

(bj.)

A kötelesség abécéje.

— február 23.

(p.) Országszerte egy megdöbbentő, a magyar iparra és kereskedelemre vészthozó hatású jelenség tünetei kezdenek mutat-

- Menjén el, mert dolgom van.
- Micsoda?
- Egy látogatást kell ma tennem.
- Ne kísérjem el?
- Nem.

Az asszony magára vette a tűzpiros posztó ruháját és a fekete szilskin bundáját és ment. Ugy érezte, hogy valami jót tesz. A miat kiért a kapun, egy pillanatra megállott. Hátha gyűlöl? gondolta magában. Mindegy, el kell mennem. A ködben mindig a Fabián sápadt arcát és nagy fekete szemét látta maga előtt.

Betért egy virágkereskedésbe és vett egy csomó rózsát. Halvány, sárga színű rózsákat, szin és illat nélkül.

Aztán elmélyedve sietett odébb és nem vette észre, ha köszöntek neki. A gondolatok egymást kergették a fejében. Azon tőprengett, mit mondjon, ha belép. Bocsánatot fog kérni, de hogy? Eszébe jutott, mit mondott neki Fabián, mikor elutasította: „Ha már híres lennék, nem kergetne el magától. Éa nőni fogok és egyszer maga fog engemet kérni úgy, mint a hogy én kértem most magát.” Beteljesedett.

Ott állott a kapu előtt és nem mert belépni. Maga sem tudta mitől, de elkezdett félni. Végre rászánta magát. Futva ment fel a harmadik emeletre.

Az ajtóban egy czilinderes urral találkozott. — Biztosan valami hírlapíró, a ki meglátogatta, — gondolta Éva. Benyitott és úgy érezte, hogy reszket minden ize.

A szoba, melyben az író feküdt, egyszerű volt nagyon. A sarokban egy íróasztal, mellette egy szék; szemben a falnál

kozni, melyet, ha ideje-korán el nem fojtunk, ragályos betegséggé válhat. Olyan ez a jelenség, mint a vízbedobott kő, mely folyton nagyobbodó hullámgyűrűket von maga körül.

Ez pedig az, hogy még a józan eszű, tiszta gondolkozású magyar társadalomnak habár most még csak kis része közvetlenül a magyar kereskedelem mellőzésével Ausztriában vagy a külföld kereskedelmi gőcpontjaitól vásárol minták és megrendelések útján. Más szóval: itt is az a rettenetes, minden hazafiságot kizáró nemzetköziség érvényesül. Tehat nemcsak a zsenge magyar ipart bántja szükségleteink bárhol, csak nem hazájában történt beszerzésével, hanem tovább mindinkább aláássa a magyar kereskedelem nagyobb mérvű fellendülését. És utját vágja annak, hogy a kereskedelem nálunk is azt a helyet foglalja el, mint a melyet elfoglal a kereskedelem más nyugoti művelt államban; hogy a magyar kereskedelem a haza oszlopává fejlődjön.

Ez a jelenség, habár még most kis rétegekben, a felsőbb osztályban él, félő, hogy később már nagyobb területeket hódít el. Bizonyított tény, hogy a vásárló közönség szemébe többet mutat, nagyobb becsesél bir az idegen portéka, mint a hazai, kiváltképpen a helyi kereskedelem árucikke. Való igaz; hisz rajta van az illető divatbányászat pirosítója. Ezt erről az oldalról aláírjuk. Hisz a léha világnak léhaság kell. Azt azonban nem értjük, miért szerzi be a közönség ha csak egy része is, — hogy egy frappáns példát mondjunk, kávé szükségletét Triesztből? Talán zamata, ize jobb a helybelinél? Valóban nem értjük.

Ezért tehát a magyar társadalom az a része, mely a nemzetközi kereskedelem világkonkurrencziától szorított tisztességtelen humbugjainak többé kevésbé felül, szívelje meg, hogy valahányszor nem itthon szerzi be szükségletét, hazáját, annak kereskedelmét s iparát károsítja meg, még pedig tudva és akarva.

Már pedig a kötelesség abécéje is diktálja, hogy hazánk kereskedelmének, iparának előmozdítására törekedjünk életünk minden mozzanatában, minden változatában. Vagy ha már alkalmuk és terük nincs is előmozdítására, legalább kereskedelmét pártfoguljuk. Mert a mi nagyarányu, rengeteg pénzt felemészítő iparfejlesztésünknek mind-

egy másik asztal és a szoba közepén állott az ágy. Az ágy lábánál egy fekete ruhás, csunya lány ült egy széken: a házmesterék Mariskája.

A beteg lehunyt szemekkel, mozdulatlanul feküdt. Olyan volt, mint egy szép halott.

Éva suttogva kérdezte a leánytól:

— Alszik?

— Nem, csak pihen.

A beteg megmozdult. Felnyitotta nagy, ragyogó szemét és nézte, nézte Évát szótlanul. Aztán nyugtalan hangon kérdezte:

— Mariska! — csakugyan van itt még rajtunk kívül valaki?

Éva odalépett az ágyhoz.

— Sándor, eljöttem.

A fiú felült az ágyban és Éva felé nyújtotta a kezét. Végigsimította a ruháját és mind a két kezével megfogta a kezét.

— Éva! — Csakugyan Éva. Akkor én halálos beteg vagyok.

— Sándor, ne beszéljen így, mert rögtön elmegyek. És rámosolygott a betegre, levetette a kalapját, lehuzta a keztyűjét és leült az ágy szélére.

— Régebben el akartam jönni, de nem mertem. Félttem, hogy haragszik rám.

A beteg visszahanyatlott a párnájára és elmosolyodott:

— Az Uristenre és az asszonyra, a kit szeretünk, nem szokás haragudni.

— Megbocsát?

— Szeretem.

És újra elmosolyodott. Ebben a perczben elfelejtette minden szenvedését. Ugy

erre kiterjed figyelme a pitykéig meg a patkószeg gyártásáig, ellenben a mi háromszáz milliókat rabol el tőlünk évente a vászon-, posztó-, gyapju- és pamut-áru, ezekre nem gondol. Mert ez az osztrák ipar elevenjébe vágná. Vannak ugyan gyáraink e szakmákban, de ezeknek oly kevés a befektetésük, hogy gyártott áruik külső kiállítás tekintetében, minthogy mostanság ezekre fektetik a fősulyt, nem versenyképesek.

A haza érdeke teszi kötelességévé mindenkinek, legyen az vevő, avagy kereskedő, hogy ne vásároljon oly czikkeket, melyeket jó minőségben itthon is kaphatni, sem Ausztriában sem máshol. Hisz a magyaripar tartalom, anyagtartóságát nézve, kiállja a legmesszebbmenő versenyt úgy az osztrákok iparrongyaival, mint a külföld külső kiállítás csicsóságára készült áruival. Hogy a társadalom így pártfogolja a kereskedők nemes szándékát, kik ugyszólván beletemetik tőkéjüket a honi iparpártolásba, az a legnagyobb mérvű nemtörődomséggel okolható meg.

Meg kell adni a lehetőségét a magyar ipar fejlődésének. Ez a nagyforgalom által érhető el; a melyet nem csinál meg most a magyar társadalom. Ne vágjuk el az élet-erőt felszívó csatornáit. Aztán hiába locsoljuk. Ha neki eső és életerő szükséges.

Sokan talán csodálkozni fognak, hogy miért mondom el én épen most ezeket, mikor a kereskedelem különböző okok következtében örvendően ez esztendőben újra föllendült. Na, hát ha az egyik oldalon megnyertük a küzdelmet, résen kell lennünk, nehogy a vigság ideje alatt alattomosan belopózkodjon az ellenség. Mert az üzleti fellendülés alatt biztosabban pusztít a járvány. Kikerüli figyelmét mindenkinek. Ha aztán a forgalmas, élénk üzletmenetelt fölvaltja a sovány esztendő, a pangás: ólomsúlyként fog nehezedni a kereskedelemre. Ez aztán össze morzsolhatja a legnagyobb üzleti fellendülést is. Könnyen megalkotója lehet egy nagy általános üzleti pangásnak.

Ne feledjük, a kötelesség abécéje mire tanít.

A modern nő.

— február 23.

Az asszonyi nem történetében voltaképpen csak két korszak éles körvonalai

érezte, mintha tavaszi illatos levegővel és valami nagy, vakító fényességgel telt volna meg a szoba. Elmúlt minden fájdalma. Erősnek, egészségesnek érezte magát. Boldog volt.

Kezébe fogta az asszony keskeny, fehér kezét és játszott a finom, vékony ujjakkal. Milyen szép, fehér kezei vannak, Éva; szinte félek megfogni. Félek, hogy az én nagy, kemény kezem egyetlen érintése összezuzza őket. Olyan simák, olyan bársonyosak, mint egy fehér rózsának a szirmai. Szeretném őket megcsókolni, de nem merem. Az ajkam forró, a csókom tűz, elhervadának tőle ezek a karesu, fehér virágok.

Az asszony megsimogatta a haját, a homlokát.

— Milyen csodálatos, puha az érintése, milyen jól esik. Az én homlokomat soha sem simogatta még ilyen bársony, kis kéz.

Sándor elgondolkozott és inkább magának beszélt:

— Az anyám keze kemény volt, érdes; az ujjain a bőr fel volt repedezve a dologtól és fent a keze feje ráncos volt, mintha gyűrött lett volna. És mégis, ha fáj valamim és a fejemre tette a kezét, jobban lettem. Ez azért volt, mert szeretett. Az embert az édesanyja szereti a legjobban.

Az apám keze vas volt. Nagy, hatalmas kéz, maga az erő. Mikor a fejemre tette, szinre éreztem a súlyát. Az ujjai aczélból voltak. Ugy áll előttem ez a gyönyörű jobb kéz, mint a Munka symboluma.

mutatkoznak: az ósdi, régmúlt idők rabszolgaságba nyűgözött asszonyának és a művelődés varázsveszeje által fölszabadított nőnek évszázadokat átfoglaló kora. A házi szerepében állattá aljasított nőt a kultura hullámai ragadták az emberi méltóság polczára. A zsarnok férfinem makacs ellentállás kifejtése után egyenlősítette párját az életben, az isteni végzettől (vagy ördögi nemi-zistól) mellé rendelt nőt.

Nagy tévedés volna azt hinni, hogy Éva önagységének ivadkái valami különösebben átfurmálódott volna. Ha csak a fűző nem hozott némi változást — a természetesen bájos idomok elnyomítására. — Az asszonynak ma is egyetlen vágya, hogy tessék és mindig tessék. Ugy érez, úgy gondolkodik, él, táplálkozik, öltözködik és viselkedik, hogy az „erősebb” figyelmét pillanatra se téríthesse el róla az élet marakodó küzdelme — vagy legalább is egy másik nő. A modern Évák elfoglalván a már születésükkel kivívott kiváltságos helyzetet, ösztönszerűleg csupán hódításokra törekcsenek. Hódítani, lebűvölni, megvesztegetni, rabbá ejteni mindenütt, mindenkor és minden áron. Még a nőiség árán is.

És mikor a nő ezzel a nyughatatlan hódításvágygyal indul nagyon bizonytalan földi pályájára, semmi mást nem cselekszik, mint a mi az ő rendeltetése. Helyes, jogos, szükséges, sőt az emberi javak gyarapítása szempontjából föltétlenül fontos kellék ez az elsőrendűen önös asszonyi hajlam, a melyet a nagytűz veszélye nélkül mondhatunk ki nem irtható veszedelemnek. Igen, de az eszközök!

Az óskor asszonyának is hódítania kellett. A szépségével annak, a ki persze szép volt. Az elkérgesült tenyerének házias munkájával annak, a ki rákényszerített az eldítéletes fölfogás vagy saját nyomasztó helyzete. Olyik bizonyára az anyaságával szerzett valami jogezimet arra, hogy az ura — és nem a férje — vonzalmat mutatott iránta. A ki tehette, bizonyára a megkülönböztető külsőségekkel érte el egyetlen vágyát: a férfi fölé kerekedés izgalmas győzelmét.

Viszonyitva a mostaniakhoz, a régi eszközök fogyatékosoknak, gyarlóknak látszanak. A fegyverzet még sem kopott el, még ma is a régi, csakhogy tökéletesítve. Az asszonyi hódítás nem a finomult, kényes

és érzéki modernség találmánya. De elhaltalmsodván fölöttünk a tudományos alapokra fektetett szerelmi tanok és óriási léptekkel előrehaladván az elpuhultságra vezető mindenféle technika, az asszonyoknak is bővített kiadásban kellett a harci téren megjelenniük.

A maga természetes eszközeivel nem állhatta volna meg a sarat. Fegyvert keresvén, szemébe ötlött az uralkodó nem fölszerelése és mohón nyult utána. Ti testi erőben fölöttünk vagytok? — Hát mi is sportolunk és megedzük tagjainkat! Ti azért tekintetek bennünket alábbrendelt lényeknek, mert a megélhetés számára nem teremthetünk elő eszközöket? — Jól van, mi is bevonulunk a hivatalokba, a műhelyekbe, az üzletekbe, az iskolákba, a laboratoriu-mokba, a könyvtárakba.

Csak a konyhákba nem. Onnét kivonult az erélyes női sereg. A konyhában nem lehet értékesíteni még a középiskolai vegyi ismereteket sem.

És a gyermekszobák? Oh, a modern nő szívesen ír a gyermekszobának, sőt jótékonykodik is azok érdekében, a kik még külön gyermekszobáig sem vihették, de magát a területet átengedi az alacsonyabbnak.

Ime, így teremtette meg az egyenlősített nő a kaszt-rendszert a nők között. A hajdankor eselédjei ma is csak eselédek, kivételével azon férfias asszonyi lelkeknek, a kiket csak a természeti folyamat megdönthetetlen kényszerűsége hagyott meg eredeti nemükhöz tartozóknak.

A modern nő csak a ruházódásában más, mint az ellenfelének tisztelt férfi. Egyébként tultesz rajta szívósságban, ravaszkodásban, nem is említve azon előnyöket, a melyekkel a férfi nem rendelkezhetik. Az irodalomnak és művészetnek eddig zárt területein vígan szökölnek az ihletésre teremtett asszonyi „tehetségek”, legtöbbször az udvarias elnézés kedvezéséből. És a bájos konkurrenzia elől mosolyogva huzódnak félre a férfiak. A hódító erős nem így hódítottá lett. És a korábban passzív hódítani vágyó nő a leghevesebb offenzívába ment át. Támad és — ah! — oly gyöngék a férfiak.

Igen, kedves kisasszonyok, szép dolog, ha kegyetek a görög aorisztosokkal és a legrendhagyóbb igéikkel tisztában vannak,

még szebb, ha fürge kezeccsék a boncsolóasztalon forgatják az emberi szerveket, de legszebb, ha megelégesznek az első hosszú szoknya gyönyöreivel. A poézist pedig lehetőleg úgy tessenek művelni, hogy a férfiak fölbatoritva ne érezhessék magukat. Csak hódítók legyenek s nem hódolók, álljanak az élet csatasorában mellettünk és ne előtünk; mert, sajnos, minden lovagiasságunk és bátorságunk kevés lenne az önök megmentéséhez.

Pedig ide s tova ahoz a határhoz érnék, a hol a mentésről komolyan gondoskodni kell. **D. in.**

NAPI HIREK.

— A számonkérőszék ülése.

A számonkérőszék Domahidy Elemér főispán elnöklésével ma folytatta működését. A számonkérőszék a mai nap folyamán befejezi működését.

— Papp László fegyelmi ügye.

A városi szeszereskedés vezetőjének, Papp Lászlónak, kinek ügyeivel e lap hasábjain nem egy ízben foglalkoztunk, fegyelmi ügye a befejezéshez közeledik. A fegyelmi vizsgálatot mintegy másfél év előtt indította meg a tanács Papp László ellen. — Papp László jutalék címén jogtalanul 12,000 koronát vett fel, a mi által a városnak érzékeny kárt okozott. Papp Lászlónak ezen dolgát Hajdu Gyula volt tanácsnok egy a tanácshoz intézett beadványában leleplezte, kimutatta, hogy Papp László hamis számadásokat terjesztett a közgyűlés elé és ezen számadások alapján utalta ki részére a közgyűlés jóhiszeműleg a 12,000 koronát Papp László, a helyett, hogy vizsgálatot kért volna maga ellen ez ügyben, (később a közgyűlés bizottságot küldött ki annak megvizsgálására, vajjon tényleg jogtalanul vette-e fel Papp László a tizenkétezer koronát, a mit különben ő maga is elősmert a volt polgármesterhez intézett levelében), röpiratot adott ki, melyben akkori felebbvalóját,

A beteg köhögni kezdett.

— Utálom magamat, mióta beteg vagyok. Ne nézzem rám, Éva. A beteg ember visszataszító. Miért is jött most ide? Miért nem jött előbb?

Éva vigasztalta. Közel hajolt hozzá, egészen közel és minden mozdulatára nagy, nehéz illat áradt ki a ruhájából. A szobában sötételni kezdett. A sápadt fiúnak csodálatosan fénylett a szeme a homályban.

— Éva, emlékszik, mikor elkergetett? Azt mondta rám „kis Senki” és nevetett. Maga akkor kegyetlen volt nagyon. Pedig én nem kértem egyebet, mint hogy mellette lehessen néha, hogy a szavát halljam, hogy beszivhassam illatát a hajának, hogy megcsókolhassam a — kezét. És maga elkergetett. Azt mondta: Nem hallgathatom a beszédét. Én tisztességes asszony vagyok. És maga hazudott akkor, Éva. És te hazudtál akkor, Éva. Fábrián felült az ágyban. A keze görcsösen szorította az asszony kezét, a szeme égett, lángolt és az arcán meglátszott, mennyire szenved.

Éva nem mert a szemébe nézni és nem birt hazudni. Azt hitte, a lelkébe lát ez a lázban égő két szem.

— Asszony vagyok, — tévedtem.

Mind a kettő elhallgattak. A szobában mind sötétebb lett. Éva kiszabadította a kezét és gyertyát gyújtott. Kereste a feketeruhás lányt, de az észrevétlenül kiment. Nem volt sehol.

Sándor újra beszélni kezdett. A hangja rekedt volt. A beszéde összefüggéstelen, mint a lazas betegké általában.

— Olyan vagy, Éva, mint egy vörös virág, mint egy csodás, nagy, kinyílt lilium. Igen, olyan vagy, mint egy virág, nem élsz, csak tengődöl. Neked nincs lelked, de szép vagy; szebb a szebbnél. Ha melletted lehettem volna, beléd leheltem volna az én lelkem egy részét. Felébresztettelek volna. Felráztalak volna. Megtanítottalak volna élni. Te nem tudod, mit tesz az: élni, mert élni, az: szeretni.

Éva a lelkével hallgatta ezeket a lázas, fantasztikus szavakat.

— Megtanítottál volna élni — suttogetta utána.

— És elmondtam volna neked az én álmaimat. Szoktál te néha álmodni, Éva? Ugy-e, soha? Az én életem egy álomban telt el. — Egy álomért küzdöttem. — Megtanítottalak volna téged is álmodni, Éva. Álmodni szép! Kinn köd van, gyilkos köd, — nekünk a nap ragyog. Elfelejtjük minden nyomoruságunkat. — Virágos réten járunk, kézen fogva, madárdalt hallgatunk. — És megyünk előre. Liliumok közt bolyongunk, egy fehér lilium-erdőben, a hol minden fehér, csak te, Éva, te vagy olyan, mint egy vörös virág, egy csodálatos, vörös virág. — És vágyunk fel a magasba. Te is, Éva. Viszlek magammal. Felemellek...

Éva reszketett.

— Sándor, talán még nem késő.

— Most már vége. Pedig szép lett volna. De már késő. Hanem egy ut még van előttem. Oda jöhetsz velem. Ez az ut egy fehér márvány-városba vezet. Nekem

oda kell mennem. Várnak. Ott is felér minden, esőndes és hideg. De ott nincs szenvedés. Mindenkinek oda megy. Te is, Éva.

va csöndesen Éimádkozni kezdett. Egy-ügyü, kis imát mondott magában, melyet még gyermekkorában tanult:

— „Jó Istenem, viselj gondot alvó gyermekekre”.

— Jössz velem. Nézd, ott áll az anyám. Vár. Hajolj hozzá. Csókold meg. Csókold meg, akarom. — Ne félj, azért nem hervadnak el a piros szirmaid.

Éva csöndesen imádkozott tovább.

Sándor behunyta a szemét és elcsendesedett.

Az orvos jött, a feketeruhás Mariska is jött és Éva lassan, nesztelenül távozott.

A mint hazaért, bezárkózott a szobát jába és gondolkodott. Egész éjjel nyitot szemekkel feküdt és maga előtt látta azt a halvány fiút, a mint lemondóan suttogetta: Most már vége. Most már késő.

Hajnál felé úgy rémlett neki, mintha az a két égő szem becsukódott volna. Aztán ő is elaludt egy kicsit.

Reggel egyszerű, fekete ruhába öltözött, a haját simán lefésülte. Elmegyek újra hozzá és megkérdezem, mondta magában, vajjon én egyedül nem indulhatnék-e el azon az uton, mely nem lefelé, hanem fölfelé vezet? Lesz-e bennem erő és nem fordulok-e vissza a lejtőre?

Az uton sok sötétszínű ibolyát vett. A szive dobogott, míg a lépcsőn felfelé ment: mit fog felelői?

Hajdu Gyulát durva, kiméletlen módon megtámadta. A tanács e miatt indított ellene fegyelmi vizsgálatot és a vizsgálat végrehajtásával Bészler Károly tanácsnok tb. főjegyzőt bizta meg, ki az összes érdekelt személyeket kihallgatta már ez ügyben. A vizsgálat befejezését egy tanu, Simonffy Imre volt polgármester kihallgatása késlelteti csupán. A vizsgálatot azonban pár nap múlva befejezi Bészler Károly, a mennyiben a volt polgármestert a jövő héten hallgatja ki.

— **Az Emke gyűlése.** Az Emke debreczeni igazgató választmánya szombat délután a városháza nagytermében Simonffy Imre elnöklésével ülést tart. Az igazgató választmány a nagyválasztmány tárgyait készíti elő.

— **Két öngyilkosság.** Debreczenben alig mulik el nap, hogy öngyilkosságról ne adnának hírt a rendőrségnek. Ma hajnalban is a rendőri őrző egy ember hullájára akad a Csapókerthben, a hol a kerítésre felakasztva találták Szakál János na számost. Beszállították a kórházba. A vizsgálat megállapította, hogy Szakál János öngyilkos lett. Az éjjel is történt öngyilkosság. A Bocskay-téren ugyanis öngyilkos lett Kónya János nagybornyói (Erdély) illetőségű Debreczenbe került napszámos, a ki a Wieder-féle szállóhelyen marólugot ivott. Beszállították a kórházba, a hol a rendőrség kihallgatta. Bevallotta, hogy öngyilkos akart lenni. Életben maradásához reményt fűznek az orvosok. A két öngyilkossági esetről pedig az a legérdekesebb, — hogy a bűnügyi osztály főnöke erről nem tud semmit. Furcsa, nagyon furcsa?!!

— **Bőjt iktentisztelet.** Az ágost. hitv. av. templomban szerdán d. u. 3 órákor bőjt iktentisztelet lesz.

Az ajtóban a feketeruhás Mariska fogadta kisírt szemekkel:

— Meghalt hajnalban.

Éva odament az ágyhoz, mely fekete lepellel volt letakarva. Letérdelt és kétségbeesve suttogta:

— Miért hagytál itt árván, egyedül? Miért hagytál magamra, engem, szegény bűnös asszonyt? Most merre menjek? Ki fogja felém nyújtani a kezét? Ki fog vigyázni rám? Ki fog szeretni?

Az asszony sirt. Magát siratta. Aztán lassan rászórt a fekete terítőre az ibolyát. És menni akart, de nem birt megválni a halottól. Mindig volt még valami mondani valója.

— Jó leszek. Ezután becsületes, jó asszony leszek. Ujra sirt keservesen.

A házmesterék Mariskája oda állt melléje és halkán, mély szomorúsággal kérdezte:

— Maga is szerette?

Éva megkapta a leány karját és méretlenül bánattal zokogta:

— Igen... én is szerettem...

— **Szanatórium est Debreczenben.**

A József főherceg Szanatórium Egyesület debreczeni hangversenyének előkészítése abban a részében, mely a hangverseny műsorának megállapítását illeti, mondhatni befejezést nyert. Részben közöltük már az író- és művészvilág kitünőségeinek fényes névsorát, kik készséggel ígérték meg az estélyen közreműködésüket s ma már teljesen megállapodottak tekinthető az a névsor, melyben Rákosi Jenő, Szávay Gyula, Balla Miklós, Jászay Mari, Kürty Klára, Nyáray Antal, Lukács György főispán és Kun Béla foglalnak helyet. Éppen azért az estét előkészítő debreczeni bizottság azzal a kéréssel fordul mindazokhoz a hölgyekhez és urakhoz, kik a Szanatórium Egyesület elnökségétől felhívást kaptak a rendezőségbe való belépésre, hogy belépési szándékukat a lehető legrövidebb idő alatt szíveskedjenek Domahidy Elemér főispán urhoz intézendő levélben bejelenteni, hogy ugy a hölgyek, mint az urak rendező bizottsága minél előbb megalkulhasson s megtehessek minden irányban az estély sikere s a vendégek fogadása érdekében a kellő lépéseket.

— **Értesítés.** A „Debreczeni dalegylet” f. hó 26-ára, péntekre, a hirdetett választmányi gyűlése közbejött akadályok miatt — egy nappal előbb, tehát febr. hó 25-én csütörtökön d. u. 5 órákor az ügyvédi kamara helyiségében fog megtartani.

— **Ho travert legény.** Haldokolva szállították be tegnap a kórházba Fazekas Kálmán hosszupályii 22 é. legényt, kit vasárnap hajnalra virradóra egy korcsmai multság után 12 legénytársa megtámadott s ólmos botokkal úgy összevert, hogy mire esorok napvilágot látnak, bizonyára meg is fog halni. Fazekas Kálmán földmives állítólag a bosszu áldozata. A kórház igazgatósága jelentést tett a esetről a debreczeni kir. ügyészségnek, mely az eljárást megindította ebben az ügyben.

— **A póttartalékosok sorsa.** Gróf Károlyi Sándor pártlapja írja: A honvédelmi minisztert már a képviselőház első ülései egyikén nyilatkozatra fogják kérni az iránt, hogy mi igaz azokból a hírekből, hogy ha megszavazzák is az ujoncmegajálási javaslatot, a múlt évi elmaradt s az ez évi sorozást csak október hónapban tartanák meg s addig bentartják a póttartalékosokat. Szegény visszatartott és póttartalékos katonák, valóban ók adják meg leginkább az obstrukciónak árát. Hogy a póttartalékosok behívásának minő nagy gazdasági hátránya van, az most tűnik ki igazán, a tavaszi mezei munka megkezdése idején. Sok vidéken éppen annak az erős munkáskézésnek hiányát érzik, mely az ekevas helyett most a Mannlichert emelgetni kénytelen, keserves káromkodások közepette. Az idén igen sok gazdaság állandó alkalmazottját benttartják — úgy lehet, kilenc hónapig is. Eltekintve attól, hogy a megbízható emberek helyett a földbirtokosoknak igen gyakran megbízhatatlan embereket kell alkalmazni a kényszerűség folytán, a behívott póttartalékosok családjaikat, gyermekeiket is a gazda tartja most el.

— **Orvosi körökből.** Szöllösi Béla dr. ker. betegsegélyző pénztári orvos a Lukács-fürdőből hazaérkezett és orvosi működését megkezdette.

— **A Kabai Olvasó-Egyesület 1904. évi február hó 27-én, saját helyiségeiben, pénztára javára zártkörű táncvizigalmat rendez.** Belépti-díj személyenként 2 korona, családjegy 5 korona. Kezdeté 8 órákor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Vendéglősök, kávéosok társas-vacsoráj.** A debreczeni szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulatának tagjai legutóbbi évzáró közgyűlésükön elhatározták, hogy holnap, szerdán este a Törő féle vendéglőben társas-vacsorát rendeznek. Egy teríték ára 4 korona. A kik részt akarnak venni a vacsorán, jelentkezzenek Privitzer József egyleti pénztárnoknál.

— **Híres a részegeskedéséről** Szatmári Eszter, a kivel szörnyű sok baja akad a debreczeni rendőrségnek. Tegnap is holt részegre itta magát s olyan botrányt okozott, a milyen miatt már többször volt megbüntetve. Letépte magáról a ruhát, csupa véresre karmolta az arcát. A dühöngő furiát hordágyon, megkötözve szállították be a rendőrség börtönébe.

— **Pályázat segédjegyzőségre.** Az egyéki segédjegyzői állásra e hó 28-án jár le a pályázati határidő. Eddig ketten adtak be pályázatot ez állásra, és pedig: Harsányi Béla járási segédjegyző és Kovács Ferencz újvárosi segédjegyző.

— **Kincskereső.** Az ebési tanyák között egy lerongyolódott külsejű, valamikor jobb időket élt ember csavarog már hetek óta. Nappal a szalmakazlak tövében rejtőzködik — alkonyatkor a tanyákat keresi fel és a szegény majoros, béres nép alalmazásából tengeti magát. Ilyenkor szapora bőbeszédűséggel elbeszéli, hogy ő valamikor nagy urnak volt a gyermeke: a Vervőigytől a Basahalmig minden az óvék volt, ötös fogatu hintón jártak be Debreczenbe és Boka Károlynak száz forintot ragasztottak a homlokára. Egyik nagyapja valamelyik ebési tanyán ásta el a rengeteg pénzt, ezt keresi most ő. A tanyási nép hiszékeny része holdvilágos este hozzá is fog a kincs ásásához, a józanabb része azonban a bizalmatlan kinezésű csavargót bolondnak, szélhámosnak tartja, de lehet — azt mondják, — hogy valami sikkasztó, vagy rabszökevény.

— **Levél a kaszárnyába.** Félgyeházáról írják: Az itteni honvédkaszárnyában levelet kapott egy tartalékos katonára. Téli viz idején hívták el családjától. A minap levelet kapott a feleségétől, a ki röviden csak ennyit írt szomorú helyzetéről: „Nagyon beteg vagyok. Gyermekeinknek nem tudok kenyeret szerezni. Jöjj haza.” A tartalékos katonára elbocsátását kérte s a mikor keresetével elutasították, kétségbeesésben leugrott a kaszárnya emeletéről. Esméletlenül szedték föl s a budapesti helyőrségi kórházba szállították, mert állapota nagyon veszedelmes.

— **A tánczó Trilby.** Trilby, a Du Maurier regényének hősnője tudvalevőleg modell volt, és nem is konyított az énekhez, de ha az a csodálatos Svengali hipnotizálta, az igazi bel canto áradt ajkáról a

Pártoljuk a hazai kisipart!

Vitárius Béla

külföldön tanulmányozott keztü- és kötszerész mesternél

Debreczen,

A legfinomabb és legdivatosabb keztüük, valamint a legszakoszerűbben készült Sérvkötők, Haskötők stb. a legjutányosabb áron kaphatók és megrendelhetők

Fötér, Bádogos-u. 1. Tóth Béla gyógyszer. mellett. (Tisza-palota.)

világ csodálatára. Trilbynek most élő mása akad, ha nem is az éneken, de a táncban. Párisban a Rodin műtermében már néhány hónappal ezelőtt feltűnést keltett egy G. Madelaine nevű, tiffisi születésű, orosz származású modell, a ki hipnotizált állapotban csodálatos tánczokat lejtett, a mik még a miss Duncan tánczát is messze felülmuják. Az érdekes hölgy, a ki két gyermek anyja, most Münchenben lépett fel művészek, írók és orvosok társaságában, a melyet egészen elragadt szomnambulikus tánczával. Otto Julius Bierbaum író így ír az új tánczfenomenéről:

— Soha életemben nem láttam, még nagy színészekben sem, hogy az emberi test, az emberi arc lelki állapotokat olyan oszlatatosan és mindig a szépség határain belül kifejezni tudjon. És mily gazdagsága a változatosságnak! Bármily hangot is ütött meg a kiváló pianista: szomorut, vidámat, hatalmasat, szelidet, — minden taktus tüstént arczjátékká és mozdulattá változott. Szinte lélekzés nélkül figyeltünk és bár többé-kevésbé az az érzésünk volt, hogy rejtelmes erők megvilágítását látjuk, mégis patológikus vagy nyers elemet nem vettünk benne észre, hanem egészen átengedtünk magunkat a művészet élvezésének, a mely az inspiráció mélységéből fakadt.

Érdekes, hogy Madelaine éber állapotában egyszerű dílettáns tánczosnő. Tánczzenijét akkor vették észre, mikor egyszer fejfájása miatt egy hipnotizőrhez ment és ott egy zongora hangjaira csodálatosan reagált.

— **Nőegyesületek szövetsége.** Az Országos Nőképző-Egyesület körlevelet intézett a Debreczeni Jótékony Nőegylethez, a melyben egy nagy nemzeti szövetség: a Magyarországi Nőegyesületek Szövetségének megalakítására hívja fel. A szövetség feladatai részint nemzeti, részint általánosan emberiek. Magyar szempontból a nemzeti szövetség megalakítását kiválóan ajánlja az a körülmény, hogy e szövetség módot nyújt önálló, független államiságunk feltűntetésére a külfölddel szemben. Valamennyi szövetséggel közös feladatai pedig, hogy minél szélesebb körökben alaposan megismertessen a nőknek az emberiség javára kifejtendő munkásságával, annak sokféleségével és szinte határtalan terjedelmével; hogy belső összefüggést teremtsen az ország mindama nőegyesületei között, a melyek a család, a művelődés és a jótékony szolgálatában állanak; hogy elősegítse az érintkezést, a kölcsönös megértést, a bizalmat és összetartást az emberiségért bármely formában dolgozó nők között; hogy központot teremtsen, a hol a nők egymásra találhatnak, hogy megnyerje a nők egyesült befolyását olyan feladatok megoldására, mire örömet, teljes szívükből vállalkozhatnak mindannyian; hogy gondoskodjék minden adandó alkalommal, de különösen a nemzetközi szövetség ötödéves gyűlésein, a nőknek a külföldön való képviseltetéséről. A tagdíj 10 korona évente és egyesületenként. A szövetség évente csak egyszer gyűlésezik, — e gyűlésen az egyesületeket megbízottjuk képviseli. A szövetség megalakulásakor választ elnököt, alelnököt (minden egyesület elnöke hivatalból alelnöke a szövetségnek), titkárt, jegyzőt és pénztárost. Ez a tisztikar és szakosztályok végzik a munkát. A magyarországi nőegyesületek szövetségébe beléphetnek mindama férfi- és nőtagokkal bíró egyesületek is, a melyek arra kötelezik magukat, hogy egyesületüket a szövetség gyűlésein nőtaggal képviseltetik. A csatlá-

kozás iránti nyilatkozatot az Országos Nőképző-Egyesület elnökségéhez ezimzeten február hó végéig kell beküldeni. Az alakuló gyűlés megtartását márczius elejére tervezik.

— **A rák gyógyítása.** Párisban Doyen sebész átadta a tudományos akadémiának művét, a melyben jelentést tesz a rákbajosokkal tett gyógyító kísérleteiről. A rák gyógyításánál alkalmazott rendszere mérgeanyag befeckskekezéséből áll, a melyet a neofórán mikrokokuszából készít. Doyen és más kutatók ezeket a mikrobákat már évek előtt megtalálták a rákképződményekben; e mikrobák szérumanak befeckskekezésével immunizálják a szervezetet a rák ellen. Doyen azt állítja, hogy eddig már huszonegy rákbajos embert gyógyított meg.

— **A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magszükségletét.** Mauthner Ödön es. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A czég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágudonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

TÁVIRATOK.

A delegáció ülése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, február 23. A delegáció ma folytatta tanácskozásait gróf Szapáry Gyula elnökle alatt. Az első szónok **Bolgár Ferencz** volt, a ki hosszasan foglalkozik a politikai helyzettel. A költségvetés egyes pontjaival nem foglalkozik, **miután azokban újítást nem lát.** Mindenki észrevehette, hogy az utolsó időben a két éves katonai szolgálat behozatala iránt nagyon megosapant az érdeklődés. Ezzel számolni kell. Híve ugyan a 2 éves katonai szolgálatnak, de ha a hadügyi kormány reformokra szánta magát, nagyon óvatosan kell eljárni, mert különben a **viszonyok a három évi szolgálat fentartását kívánják**, akkor, ha csak a gyalogságnál volt behozva a két éves szolgálat, pénzügyi tekintetben igen nagy veszteségeket okozhat, annyi-
val is inkább, mert a jövőben különben is nagy áldozatok hozatalára lesz e tekintetben szükség. Az ágyukra nézve, a mit hallott és látott, az teljesen kielégítő és megnyugtató. Csakugyan a bronz a legjobb ágyuöntő anyag. A költségvetést a részletes tárgyalás alapjául elfogadja. (Bolgárnak a katonai szolgálati idő 2 évre való leszállítására vonatkozó kijelentései

azért fontos, mert ő jövő hadügyi államtitkára.)

Az obstrukció ellen.

Nagy-Károly, február 23. Szatmár vármegye rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen tárgyalás alá vették Nyitra vármegye közgyűlésének az obstrukció megszüntetésére vonatkozó átiratát. A közgyűlés elhatározta, hogy felír a képviselőházhoz az obstrukció megszüntetése iránt.

Orosz-japán háború.

Berlin, febr. 23. Tokióból jelentik a Lokal-Anzeiger-nek, hogy több száz főnyi orosz lovasesapat jelent meg Mandzsuriában s a táviró oszlopokat szétrombolták.

London, febr. 23. A Daily Telegraphnak jelentik Nagasakiból, hogy a japán hadihajó had Port Artur előtt 4 orosz torpedó üldözött elfoglalt s azoknak legénységét foglyul ejtette. A japánok orosz jelzéseket használtak.

Pétervár, febr. 23. Alexejev helytartó és a vezérkar a főhadiszállást Karbinba tette át.

Berlin, febr. 23. Tokióból jelentik, hogy a japán lapok nagy lelkesedéssel irnak Németországról és dicsőítik Vilmos császárt, a miért a német tábori kórházakat a japánok számára megnyitotta.

Pétervár, február 23. A hadügyi miszterium vezetésével a vezérkar főnökét bízták meg.

Spanyol köztársaságiak tüntetése.

Madrid, február 23. A kamara épülete előtt, egy köztársasági elveket valló csoport tüntetett a köztársasági képviselők mellett. A rendőrség közbelépett s kénytelen volt fegyverét használni. Többen megsbesültek, több embert pedig letartóztattak.

Elitolt férjgyilkos.

Nagyvárad, február 23. Az itteni törvényszék ma Dusef Pávelnét 6 évi fegyházra ítélte. Dusefné a férjét agyonverte és a holttestet megcsönkította. Tettét beismerte.

Budapesti árutársaság.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Február 23.

Készáru: 5-el magasabb.

Buza áprilisra	9.08—9.09
„ októberre	8.78—8.79
Rozs áprilisra	7.13—7.14
Zab	5.95—5.97
Tengeri májusra	5.63—5.64

A tavaszi buza ára tehát ismét emelkedett.

A polgárság Kossuth-gyász- ünnepe.

— február 23.

Az Országos Kossuth-Társaság kez-
désére értekezlet volt, a mel en elhatá-
rozták, hogy a fővárosi polgárság, Kos-
suth Lajos halálának tizedik évfordulóján,
az egyetemi ifjuság rendezőbizottságával
karöltve, a Kossuth s rhoz zárandokló
gyászmenetet rendez. A rendezőbizottság
megalakítása végett, február 28-ikán dél-
után 5 órakor újabb értekezlet lesz.

Az egyetemi ifjuság tudvalevőleg
Országos Kossuth-Gyászünnep Rendezősé-
get szervezett, a mely Kossuth Ferenczet
kérte föl, hogy vállalja el az ország s
gyászünnep védőségét. Kossuth Ferencz a
védőséget elfogadta s erről szóó levelében
többek között a következőket írja:

„Mindaz, a mit a fiatalság azért az
eszméért tesz és tenni fog, mely Kossuth
Lajos életével össze volt forrva és emlé-
kében megtestesült, a legtisztább hazafi-
ság megnyilatkozása; mert ez az emlék,
a magyar hazafiság vallásában, olyan,
mint Jézus emléke a keresztény hitben...
boldog volt a ki hitt, mert látta, de
még boldogabb, a ki nem látta és mégis
hisz.

Ne is mondják, ne is írják önök,
fiatal barátaim, hogy Ő magával vitte
sírjába a magyar függetlenség eszméjét...
ez az eszme él és élni fog s az Ő emlé-
kével megszólal a bölcsők mellet az
anyák dalában s a koporsók mellett a
honfiak bucsujában. Ott ül a tüzhelyek-
nél és nemzedékről-nemzedékre a szen-
vedő haza jövője felett virraszt.

MŰVÉSZET.

A zenede hangversenye. A deb-
reczeni zenede saját helyiségében a deb-
reczeni egyetem s a zenede tanári segélyalap
javára 1904. évi február hó 28-án, vasárnap
este, a balladát, mint zeneművet méltató
felolvasás keretében, e fajta kiválóbb mű-
vekből összeállított hangversenyt rendez, az
alábbi műsorral: Tanulmány a balladáról.
Írta s felolvassa: Drumár János. Schubert
F. 1. A mű. A rém király. Énekli Szendrő
Sándor. Kiss József. A rab asszony. Sza-
valja: Szüts Margit urhölgy. Mosonyi M.
Gara Mária. Ballada. Énekli: Karacs Imre.
Bohm K. 314. mű. 11. sz. Ballada. Farkas
Ö. Magyar ballada. Hegedűn előadja: Fű-
redi József. Schumann R. 49. mű. A két
gránátos. Énekli: Boros Lajos. Hoffmann
H. 49. mű. Wanda. Énekli Bognár Matild
urhölgy. Grieg Ed. 24. mű. Ballada. G
moll. Zongorán előadja: Tóth Árpád. Loewe
K. 128. mű. Douglas Archibald. Énekli:
Karacs Imre. A műsor egyes számainak
előadása alatt az ajtók zárva tartatnak. E
hangversenyre jegyeket előre válthatni feb-
ruár hó 26-tól kezdve Tóth Béla egyleti
pénztáros ur gyógyszerárában. Ülőhelyek
ára: a hat első sorban 3 korona, azontul 2
korona. Bemeneti jegy: 1 korona. A hang-
versenysorozatra bérleti jegyek válthatók
február hó 25-ikéig a zenedében. Kezdeté
este 7 órakor pontban.

SZINHAZ.

Műsor:

Kedd: Bob herceg (A bérlet.)
Szerda: Tavasz (B bérlet.)
Csütörtök: Egyenlőség (C bérlet.)
Péntek: Egyenlőség (A bérlet.)
Szombat: Menyecskek. (Bérletszünet
Blaha Lujza felléptével.)
Vasárnap d. u.: Fifin; este: Felhő
Klári. (Bérletszünet Blaha Lujza felléptével.)
Hétfő: Gyimesi vadvirág (Bérletszünet
Blaha Lujza felléptével.)

Színházi hírek. Holnap bizonyára
megint nagy közönség lesz jelen a színházi
előadáson, miután a Tavasz, ez a bájos
Strausz-melódiákban gazdag operett kerül
színpadra. — Csütörtökön és pénteken az
Egyenlőség, ez a nagyhatású, pazar dísz-
letekkel kiállított regényes színmű kerül
színpadra. A darab, a jó előadás s a pompás
díszletek bizony méltán szolgálnak rá a
közönség érdeklődésére.

**Blaha Lujza vendégszerep-
lése.** Blaha Lujza szombaton kez-
dő vendégszereplései iránt óriási
érdeklődés mutatkozik. Ma reggel-
től kezdve már kaphatók voltak a
jegyek mindhárom előadásra, de
meg is rohanták a színházi pénz-
tárt s a jegyek egy részét már ma
délelőtt elkapták. — A bérliők
jegyei a bérletnapon déli 12 óráig
tartatnak vissza. A jegyek ára 50
százalékkal van felemelve. Blaha
Lujzát fennélesen fogják a vo-
natnál fogadni. A fogadtatáson a
várost Oláh Károly képviseli. —
Blaha Lujzának a város rendelke-
zésére bocsátja a város ötös fogá-
tát a bevonulásnál.

A japán sajtó.

— február 23.

Mint Japánnak minden modern in-
tézménye, a japán sajtó is nagyon fiatal
Alig van 30 éves. Megszületése a szét-
szedhető jelek feltalálásának napjától do-
tálódik. Már 1868-ban is volt ugyan Ja-
pánnak egy revue-je, de minthogy ennek
jeleit köre vették, nagyon drága volt és
ritkán jelent meg.

Az első igazán modern ujság 1872-
ben jelent meg Japóban. Ez egy angol
lap volt. M. John Black alapította. Neve:
Nisim Singisi volt. 1878-ban már 200
ujságja volt Japánnak és ma már két-
ezerre rug napilapjainak és időszakai fo-
lyóiratainak száma.

Tokióban, a birodalom fővárosában a
következő ujságok jelennek meg:

1. Kivampo. — A kormány ujdonsá-
gái. Hivatalos ujság.
2. Tokio Nisi Sin Bun. — Tokiói
napi ujdonságok. Ito márki szócsove.
3. Zsizi Simpo. — Napi hírek. Ko-
moly, független lap. Információi megbiz-
hatók.
4. Yomi-Uri. — A rikkancs.
5. Kokumin. — Nemzeti Hirlap.
6. Nippon. — Japán.
7. Menisi. — Napi Hirlap.

8. Imimi. — A nép.
9. Hotsi. — Hiradó.
10. Kenszei. — Alkotmány.
11. Yoruzo Soso. — A főváros tizezer
friss hire.
12. Keiga-Vippo. — Fővárosi Lapok.
Mindezek a lapok 8-12 oldalúak.
Szedésük azonban nagyon különös lát-
ványt nyújt. A japán abc nek ugyanis mint-
egy tizezer jele van, ami a szedőnek per-
sze roppant nehézséget okoz. Ezért állan-
dóan egy egész csomó szedőgyerek állkő-
rülte, kik a kért jeleket hozzák és vi-
szik. De hogy közben el ne felejtsek,
éneklik az illető jelt, a miből természe-
tesen óriási hangzűravar keveredik össze
Szegény szedőknek ugyancsak erős ideg-
zetüknek kell lenniök, hogy elbirják ezt
az állandó hangversenyt!

IRODALOM.

Kakas Márton. Hétről-hétre a vidám
képek és elmés apróságoknak egész töme-
gével mulattatja olvasóit a Kakas Márton s
művészeiek minden vonása, irónak min-
den betűje a jó izlés szigorú cenzuráján
megy keresztül. A legújabb szám első olda-
lára Linek Lajos festett egy komorságban
is mosolyra indító képet a magyar dele-
gáció hazatéréséről. Ez a rajz voltaképen
elmés paródiája Meissonier híres képének,
a mely az Oroszországban megvert napo-
leoni sereg hazatérését ábrázolja s a ki
emlékszik az eredetire, bizonyára meg fogja
becsülni a paródia művészi tökéletességét.
A másik színes kép, egy vidám farsangi
jelenet, a Bér Dezső előkeiő művészetének
fog elismerést szerezni. A többi kép közül
kiválik Ház Miklós két rajza, a mely újabb
bizonyosságul szolgál e fiatal művész ritka
talentumának. A lap irodalmi része csillogó,
tarka keret gyanánt fogja körül a képeket
s minden sorából élmesség és jókedv su-
gárzik.

A „Honi Ipar“ legutolsó száma való-
ságos közgazdasági csemegével kedveskedik
olvasóinak. A vezércikket ugyanis Chorin
Ferenc főrendiházi tag, a Magyar gyár-
iparosok Országos Szövetségének elnöke írta,
ki klasszikus formában és lucidus élelítés-
sal ecseteli azokat a főszempontokat, melyek
a közszállítási kérdés rendezésénél irányadók
lehetnek. Igen érdekes cikkekkel találunk
még e számban Kunz József, Holzer Sándor,
Löbl Mátyás, Sugár Ottó stb. tollából és az
érdekesebbnél érdekesebb hírek egész sor-
zatát, melyek egytől-egyig a „Honi Ipar“
szerkesztésének frissessége és értesítéseinek
alapossága mellett bizonyítanak.

INGATLANOK FORGALMA.

Dézi István és neje Kecskés Juliánna
veszik a debreczeni 2046. sz. tjkvben fog-
lalt Tanító-utca 14 sz. házat Ménes Ju-
liánna Dávid Károlyné és társaitól tizezer
kor.

Tóth István veszi a debreczeni 1426
sz. tjkvben foglalt Kut u. 126 sz. házat
Dalmi István és neje Bányai Zsuzsánától
2200 kor.

Kiss Lajos veszi a debreczeni 3156.
sz. tjkvben foglalt Teleki utca 13 számú
házat Szabó Juliánna özv. Kis Mihályné
és társaitól 4800 kor.

Bodnár József és neje Moncz Ju-
lána veszik a pusztá halápi 139. és 143
sz. tjkvben foglalt összesen 13 hold 465
négyzetögl kaszálót Györfi Józsefné Bundi
Zsuzsánától 3000 kor.

Apró hirdetések.

EGY HENTES és MÉSZÁROS — 400 korona óvadékkal — felvétetik azonnali alkalmazásra. Czim a kiadóhivatalban.

EGY JÓ HÁZBÓL való 15 éves fiu, kovácsinasnak felvétetik. Czim a kiadóban.

Értesítés.

Intézetünknel 4%-os kamattal a mellett elhelyezett betétek kamatlábát

f. év márcz. 1-től kezdődőleg $3\frac{3}{4}\%$ -ra szállítottuk le.

Debreczen, 1904. febr. 18

A Közgazdasági-Bank
részvénytársaság igazgatósága.

ad 276. mh.
1904.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város nagyerdei nyaralóiban, több nyári-lakás kiadó a f. 1904 évi nyári évadra.

Bérelni szándékozók a bérleti feltételeket a városi mérnöki hivatalba, (Simonffy-utca 2/b. II-ik emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bérelni szándékozók kéretnek, hogy a bérlet ügyében a városi mérnöki hivatalhoz forduljanak.

Régi bérlők a f. 1904. évi Márczius 1-ig, egyenlő feltételek mellett — elsőséggben részesülnek.

Debreczen, 1904 febr. 14.
Városi mérnöki hivatal.

Pompás állásu bajusz!

Ganibal-féle arczonda!

eredeti szakáll-szaxatenk alkalmazása által. Uj, csodálatos folyadék, mely egyszeri használat után a bajuszt minden tetszés szerinti formába és fekvésbe hozza, szakáll-kötő segítségé nélkül. Eredmény állandó 2 napig, a nélkül, hogy az a meleg vagy nedvesség által befolyásolható volna. Igen szükséges és csodálatra méltó találmány. — Ára üvegecskéként 3 kor. és 5 kor. Postaszállítást utánvéttel vagy levélbélyegeg ellében eszközöl a feltaláló:

B. M. GANIBAL BÉCS, III., Linkebahngasse 3.

Főraktár: Páris, Rue Trenchet.

Hatása csalhatatlan és teljesen garantálva!

119 vk. s.
1904

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3438/2—1903. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kobela István részére Ormós Károly debreczeni lakostól 100 kor. — fillér tőke, ennek 1903 évi augusztus hó 4-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 38 korona 26 fillér perköltség erejéig, 1904. évi január hó 5-én biróilag felülfoglalt és 1380 kor. 10 fillérre becsült bolti áruk- és felszerelvényekből álló ingóságok, 1904. márczius hó 2-án, délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Piacz-utca 72 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. február hó 6.

Olah,
birói kiküldött.

44 vk. sz.
1904

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 89/5—1904. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Közgazdasági bank részére Dromár János és n. je és Vass János debreczeni lakosoktól 100 korona — fillér tőke, ennek 1902. év szeptember hó 17. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 54 kor. 72 fill. perköltség erejéig, 1903. évi január hó 20-án biróilag felülfoglalt és 920 kor. — fillérre becsült butorok és egyéb ingóságok, 1904 évi február hó 26-án, d. u. 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Homokkert 180 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. január 24.

Bódogh Zs.,
birói kiküldött.

Ganibal-féle hajeltávolító víz,

eltávolítja az arczról és testről — 2 perc alatt, — egyszeri használat után

a legerősebb haját,

(a mely a karokon, kezeken, füleken, lábakon éktelenkedik), fájdalom nélkül és a bőr megsértése nélkül. Egészen új és tökéletes találmány, mely csodálatos és alapos eredményeket ért el. Igen kellemes illatu és könnyen alkalmazható. Teljesen ártalmatlan, arzenik és méz tartalom nélküli. (Jótállás mellett.) — Ára üvegecskéként 5 frt. — Urak részére nagy üvegben 8 frt. — Kizárólag erős arc szőr eltávolítására 5 frt. Pelyhedző szőr eltávolítására 4 frt. Postaszállítást titoktartás mellett, mindenhová utánvéttel eszközöl a felaláló:

B. M. Ganibal Bécs, III. Linkebahngasse 3 Főraktár: Páris, 16. Rue Trenchet.

ÚJ ÜZLET!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget, miszerint helyben PIACZ-UTCZA 22. sz. alatt, (a kistemplommal szemben) egy a mai kornak megfelelő

czipő-, kalap- és férfi-divat üzletet nyitottunk.

Elvünk kizárólag jó anyagból készült áruknak beszerzése, amelynek tulnyomó része magyar gyártmány és bizton állithatjuk, hogy bárki teljes bizalommal fordulhat hozzánk, mivel a legjobbat és mégis olcsóbban vásárolhatja nálunk, mint bárhol másutt.

A helybeli piacon több éven keresztül szerzett tapasztalatok folytán alkalmunk volt a tisztelt vevő közönség jó ízlését kielégíteni és így módunkban lesz a legmesszebb menő igényeket is a legjobban kielégíteni.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel

GLÜCK és GERŐ, czipő-, kalap- és férfi-divat kereskedők, Debreczen, Piacz-utca 22. sz., (a kistemplommal szemben).

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.